

Majandus- ja kommunikatsiooniministri
27.06.2011. a määruse nr 57
„Traktori-, liikurmasina- ja masinrongijuhi
liiklusalased kvalifikatsiooninõuded,
ettevalmistamise tingimused ja kord, eksamineerimise
ning temale juhtimisõiguse andmise kord,
nõuded eksamisõidukile ja õppekava”
lisa 5

SÕIDUEKSAMI TEISES JÄRGUS EKSAMINEERITAVALE ESITATAVAD NÕUDED JA TEMA TEGEVUSE HINDAMINE

1. Eksamineeritavale esitatavad nõuded

1.1. Sõidueksami teises järgus peab eksamineeritav oskama:

- 1) valmistada sõidukit ette turvaliseks sõiduks;
- 2) alustada sõitu sõidutee äärest või parkimiskohast;
- 3) kiirendada sõidukit, vahetades käike, juhtida sõidukit sirgjooneliselt ning aeglustada seda;
- 4) valida õiget sõidukiirust ja sõidujoont;
- 5) arvestada masina liikumise eripära ühinemisel üldise liiklusvooluga, sobitades oma paiknemist ja kiirust, arvestades liiklusmärke, teekatemärgistust ja reguleerija märguandeid ning pöörates tähelepanu tee- ja ilmaoludele ning liiklustingimustele;
- 6) vahetada sõidurada, ümber sõita takistustest, mööduda vastusõitjast ja mööda sõita erinevates liiklusolukordades, säilitades õiget piki- ja külgvahet;
- 7) läheneda ristmikele (sealhulgas ringliiklusega ristmikele), ülekäiguradadele ja jalgrattateedele ning ületada neid;
- 8) ületada raudteed raudtee ületuskohal;
- 9) tunnetada liiklusohu ja ohu korral seda vältida;
- 10) anda hoiatusmärguannet ja kasutada tulesid;
- 11) jälgida liiklust, suhelda teiste liiklejatega ja arvestada nendega;
- 12) parkida masinat sõidutee äärde või parkimiskohta;
- 13) lõpetada sõitu ja lahkuda sõiduki juurest.

2. Eksamineeritava hindamine

2.1. Sõidueksami teises järgus kontrollitakse ja hinnatakse eksamineeritava tegevuses järgmist: Sõidueksami teises järgus kontrollib ja hindab eksamineerija veel eksamineeritava järgmisi oskusi ja käitumist:

- 1) sõiduki ettevalmistust ohutuks sõiduks;
- 2) sõidu alustamist ja liiklusvooluga arvestamist ühinemist;
- 3) paiknemist sõiduteel;
- 4) sõiduraja vahetamist;
- 5) reguleerimata ristmikule lähenemist, selle ületamist ja pöörete sooritamist;

- 6) ringliiklusega ristmikule lähenemist, sellel sõitmist ja väljumist;
- 7) õige sõidukiiruse valimist ja liiklusvooluga arvestamist;
- 8) suunamärguande kasutamist;
- 9) tulede kasutamist;
- 10) piki- ja külgsuuna säilitamist;
- 11) möödasõidu sooritamist;
- 12) ülekäiguradade ületamist;
- 13) liiklusmärkide ja teekattemärgistuse arvestamist;
- 14) tähelepanu teiste liiklejate suhtes (sealhulgas vähekaitstud liiklejad, ühissõiduki peatustest möödumist);
- 15) liikluse reguleerimismärguannete arvestamist;
- 16) teeandmise kohustust ja sõidueesõigust;
- 17) raudtee ületamist;
- 18) juhtimisseadmete ja teiste abiseadmete kasutamist ja sõidusujuvust;
- 19) liiklusohu tunnetamist ja pidurdusvalmidust;
- 20) peatumist ja parkimist;
- 21) sõidu lõpetamist.
- 22) tähelepanelikkus ja liikluse jälgimine
- 23) sõiduki valitsemine

2.2 Kui eksamineerija märkab tõsist viga, siis loetakse sõidueksam koheselt mittesooritatuks. Sellisteks tõsisteks vigadeks on järgmised liiklusnõuete rikkumised:

1. liiklusohu tunnetamine ja pidurdusvalmidus;
2. foori või reguleerija keelava märguande eiramine;
3. jalakäija või teise liikleja ohustamine;
4. vasakpöördel reastumine vastassuunavööndisse;
5. sõidurea vahetamine liiklusolukorda jälgimata;
6. liiklusohutliku olukorra tekitamine ja eksamineerija sekkumise vajadus eksamineeritava juhtimisse;
7. möödasõidu sooritamine kohas, kus see pole lubatud;
8. teeandmise kohustuse nõude eiramine;
9. keelumärgi „Sissesõidu keeld“ nõude eiramine (võimaliku ohu tekkimise korral).

2.3. Eksami mittesooritamise põhjuseks võib olla ka eri vigade kordumine või selliste vigade kuhjumine, mis üksikult võetult negatiivset tulemust ei anna. Sellisteks vigadeks on järgmised liiklusnõuete rikkumised:

1. puudulik liikluse jälgimine, tähelepanelikkus ja koostöö teiste liiklejatega;
2. vigade esinemine sõiduki juhtimisel (ebaühtlane kiirus, käiguvahetus, järsud pidurdamised jms);

3. liiklusoludele mittevastav sõidukiirus;
4. teiste liiklejate põhjendamatu takistamine;
5. vale paiknemine sõiduteel;
6. ebapiisav piki-ja külgyahe hoidmine;
7. ristmike ületamine pika kõhklemise ja viivitusega;
8. suunamärguande ebaõige kasutamine;
9. fooride, liiklusmärkide, teekattemärgistuste ja muude märguannete nõuete eiramine;
10. vale või poolik reastumine ühesuunalisel tänaval vasakpöördeks.

2.4. Eksamineerija peab pöörama tähelepanu ja andma oma hinnangu:

- 1) kas eksamineeritav oskab arvestada sõiduki eripärast (mass, mõõtmed, piiratud vaateväli) tingitud suuremat ohtu muu liikluse suhtes ning pikemat aega, mida läheb raske ja tavalisest väiksema kiirendusega sõiduki juhil tarvis manööverdamiseks, möödasõiduks jms;
- 2) kas eksamineeritav käitub liikluses vastutustundlikult, riske vältivalt, teisi liiklejaid arvestavalt ja keskkonda säästvalt.

2.5. Eksamineerija peab ennast tundma täiesti turvaliselt kogu sõidueksami ajal. Selliste vigade või ohtlike käitumisviiside puhul, mis ohustavad eksamisõidukit, selles olijaid või teisi liiklejaid, katkestatakse sõidueksam enneaegselt, sõltumata sellest, kas eksamineerija pidi sekkuma või mitte masina juhtimisse, ja loetakse eksam mittesooritatuks.

2.6. Eksami käigus tehtud märkused, hinnangud ja otsuse sõidueksami sooritamise kohta kannab eksamineerija sõidueksami kaardile.